

Projektnamn:	AI på jobbet för SMF i Västerbotten
Projektägare:	RISE Research Institutes of Sweden AB
RUS prioriterad område:	1 Västerbotten - en nytänkande och smart region
RUS delprioritering:	1.2 Digitalisering och nya lösningar
Berörda län/Kommun:	Västerbotten, samtliga kommuner
Sökt belopp:	3 100 000 kr
Sökt projektkostnad:	6 200 000 kr
Projektperiod:	2025-06-01 - 2027-05-31

Praktisk AI-utveckling och kompetenslyft för regional tillväxt. Projektet möjliggör för SMF i Västerbotten att utforska och implementera AI-verktyg i processer anpassade efter deras specifika behov. Genom en kombination av grundläggande AI-utbildning och utvecklingssprintar med expertstöd får företagen både den teoretiska förståelsen och de praktiska verktygen för att använda AI i sin verksamhet. Insatserna syftar till att höja den digitala kompetensen och sänka trösklarna för AI-användning, vilket gör tekniken mer tillgänglig även för företag utan tidigare erfarenhet av AI.

Genom utvecklingssprintarna får deltagande företag möjlighet att testa och utveckla AI-baserade arbetssätt som stärker deras affärsstrategier och operativa effektivitet. På lång sikt syftar projektet till att öka regionens konkurrenskraft genom att sprida kunskap, erfarenheter och goda exempel på AI-användning, samt att stärka företagens innovationsförmåga och beredskap för framtidens digitala landskap.

Förslag till beslut

RISE Research Institutes of Sweden AB beviljas **3 100 000 kr**, dock högst **50,00 %** av godkända kostnader uppgående till 6 200 000 kr för projektet *AI på jobbet för SMF i Västerbotten* för projektperioden 2025-06-01 - 2027-05-31. Beslutet har fattats med stöd av förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken och i förekommande fall förordning (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag). Medel disponeras ur anslaget 1:1.

REGION VÄSTERBOTTEN beviljar stöd av följande skäl:

Projektet uppfyller kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bidrar i hög grad till prioritetshöjande aspekterna Sammanhållen region samt Hållbar regional tillväxt.

Projektet följer intentionerna i RUS-prioritering Prioritering 1: Västerbotten - en nytänkande och smart region samt delprioritering 1.2 Digitalisering och nya lösningar.

Bedömda resultat och konsekvenser

Urvalskriterier och prioriteringar

I nedanstående två tabeller framgår hur projektet uppfyller Region Västerbottens krav och prioritetshöjande aspekter fastställda i Agenda för hållbar regional finansiering.

KRAV fastställda i Agenda för hållbar regional finansiering	Nej	Ja
Projektet är avgränsad från den sökandes ordinarie verksamhet i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats		X
Projektet har en projektlogik som visar vilka problem ska lösas, vad ska uppnås, genom vilka åtgärder projektets mål uppnås och med vilka resurser detta görs		X
Jämställdhet är integrerad i projektet		X
Mångfald inklusive integration och andra sociala aspekter är integrerad i projektet		X
Ekologisk hållbarhet är integrerad i projektet		X
Ekonomisk hållbarhet är integrerad i projektet		X

PRIORITETSHÖJANDE ASPEKTER fastställda i Agenda för hållbar finansiering	Inte alls	I låg grad	Delvis	I hög grad	I mycket hög grad
Projektet bidrar till att Västerbotten är en sammanhållen region				X	
Projektet bidrar till hållbar regional tillväxt				X	
Projektet bidrar till positiva hållbarhetseffekter genom insatser som i huvudsak syftar till att hantera regionala hållbarhetsutmaningar inom jämställdhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner och miljö och klimat.					

Sammanfattande bedömning

RUS-prioritering

Projektet följer intentionerna i RUS-prioritering Prioritering 1: Västerbotten - en nytänkande och smart region samt delprioritering 1.2 Digitalisering och nya lösningar.

Projektlogik:

Projektet har en tydlig projektlogik som visar vilka utmaningar länet står inför och vilka problem ska lösas, vad som ska uppnås, genom vilka åtgärder projektets mål uppnås och med vilka resurser detta görs.

Hållbarhetsintegrering:

Samtliga hållbarhetsdimensioner är väl integrerade i projektet. Genom att erbjuda skräddarsydd utbildning och praktiska tillämpningar av AI, stärks företagens förmåga att identifiera och implementera resurseffektiva lösningar, vilket minskar deras miljöpåverkan och ökar deras långsiktiga konkurrenskraft. Dessutom främjar projektets upplägg aktivt en inkluderande arbetsmiljö där jämställdhet och mångfald värdesätts, vilket säkerställer att alla medarbetare kan bidra till en hållbar utveckling. Sammantaget har ansökan en mycket bra och genomarbetad hållbarhetsintegrering.

Avgränsning ordinarie verksamhet:

Projektet är avgränsad från sökandes ordinarie verksamhet i fråga om aktivitet, tid och resurser.

Prioritetshöjande aspekter:

Projektet bedöms bidra till den prioritetshöjande aspekten Sammanhållen region i mycket hög utsträckning utifrån att det ligger väl i linje med relevanta regionala strategier såsom den regionala innovationsstrategin 2022–2030. Projektet beskriver på ett bra sätt länets behov av projektet och hur det ska arbetas med och förankras i hela länet.

Projektet bedöms också bidra till Hållbar regional tillväxt då dess målsättning är att stärka innovationskapaciteten i hela länet. Genom att främja innovation lokalt skapar projektet förutsättningar för att ta till vara innovationer som bidrar till hållbar tillväxt.

Sammanfattande beslutsmotivering:

Den sammanfattande bedömningen är att projektet bör beviljas stöd.

Ersätter beslutet ett tidigare/annat beslut?

-

Resurser och finansiering

-

Bilagor

-

Beslut expedieras till

Verksamhetschef: Nils Enwald

Projekt-PM

ÄrendelD
20372349**Diarie-nr**
REGAC 71-2025

Sammanfattning

Praktisk AI-utveckling och kompetenslyft för regional tillväxt.

Projektet möjliggör för SMF i Västerbotten att utforska och implementera AI-verktyg i processer anpassade efter deras specifika behov. Genom en kombination av grundläggande AI-utbildning och utvecklingssprintar med expertstöd får företagen både den teoretiska förståelsen och de praktiska verktygen för att använda AI i sin verksamhet. Insatserna syftar till att höja den digitala kompetensen och sänka trösklarna för AI-användning, vilket gör tekniken mer tillgänglig även för företag utan tidigare erfarenhet av AI.

Genom utvecklingssprintarna får deltagande företag möjlighet att testa och utveckla AI-baserade arbetssätt som stärker deras affärsstrategier och operativa effektivitet. På lång sikt syftar projektet till att öka regionens konkurrenskraft genom att sprida kunskap, erfarenheter och goda exempel på AI-användning, samt att stärka företagens innovationsförmåga och beredskap för framtidens digitala landskap.

Vilket/vilka problem vill projektet lösa?

Projektet syftar till att lösa flera utmaningar som små och medelstora företag (SMF) i Västerbotten står inför när det gäller att ta till sig och använda AI i sina verksamheter.

Det största problemet är den låga digitala mognaden och bristen på AI-kompetens hos många SMF, vilket gör att de har svårt att förstå hur AI kan tillämpas i deras verksamheter. AI-kommissionens Färdplan för Sverige pekar på att många företag saknar kunskap om hur de kan komma igång med AI, och enligt Tillväxtverkets studie om digital mognad ligger mindre företag generellt efter i digitalisering jämfört med större bolag. Det innebär att företag i Västerbotten riskerar att tappa konkurrenskraft om de inte får tillgång till utbildning och stöd för att implementera AI-lösningar.

Ett annat centralt problem är att företag saknar resurser och stöd för att investera i AI. Många SMF i Västerbotten har begränsade ekonomiska och personella resurser, vilket gör det svårt att prioritera digital utveckling. Traditionella industrier, såsom skogsbruk och tillverkningssektorn, har potential att använda AI för att effektivisera processer, men upplever att tekniken är för kostsam och komplex att implementera. Samtidigt saknas lättillgängliga utbildningsmöjligheter och teknisk expertis som kan stötta företagen i deras AI-resa.

Slutligen adresserar projektet problemet med ojämlik digitalisering mellan olika branscher och regioner. I Västerbotten är det stor skillnad i digitaliseringsgrad mellan företag i urbana områden och de som verkar i gles- och landsbygd. Företag på landsbygden har ofta svårare att ta del av kompetensutveckling och nätverk, vilket försvårar deras möjligheter att ta del av AI:s potential.

Genom en kombination av grundläggande AI-utbildning, utvecklingssprintar och expertstöd kommer projektet att sänka trösklarna för AI-användning och ge företag rätt verktyg för att stärka sin konkurrenskraft, skapa nya affärsmöjligheter och bidra till en hållbar digital omställning i Västerbotten.

Förväntat resultat av projektet på kort och lång sikt

På kort sikt förväntas projektets aktiviteter leda till konkreta resultat i form av ökad kunskap, nya samarbeten och praktisk erfarenhet av AI, för målgruppen små och medelstora företag (SMF) i Västerbotten, genom.

1. Deltagit i informationsträffar, nätverk och fått inspiration

- Ett antal fysiska och digitala mötesplatser har genomförts i hela regionen, där företag har fått möjlighet att nätverka, dela erfarenheter och få inspiration kring AI.
- Företag har fått synlighet genom kommunikativa insatser, vilket stärker deras position i regionens AI-ekosystem och gör deras digitaliseringsresa mer transparent och lärorik för andra.
- Nya samarbeten har etablerats mellan företag, forskare och AI-experter, vilket skapar en grogrund för fortsatt utveckling.

2. Ökad AI-kunskap och trygghet i att använda digitala verktyg

- Minst 252 deltagare från regionens företag har genomgått utbildningen "AI på jobbet för SMF i Västerbotten", där de fått en grundläggande förståelse för AI och dess möjligheter i arbetslivet.
- Deltagarna har fått praktisk erfarenhet av att använda AI-verktyg för att effektivisera arbetsuppgifter, vilket sänker trösklarna för fortsatt användning.
- Företagen har utvecklat en ökad trygghet i att experimentera med AI och fått en förståelse för hur små förändringar kan leda till stor påverkan på verksamheten.

3. Praktisk AI-tillämpning och innovationsdriven utveckling

- Sex företag har deltagit i utvecklingssprintar där de, tillsammans med AI-experter, har identifierat och implementerat AI-lösningar anpassade till deras verksamhet.
- Sprintföretagen har utvecklat enklare AI-prototyper och fått strategiskt stöd för att integrera AI i sina affärsmodeller.
- Genom dessa pilottester har konkreta exempel skapats på hur AI kan användas i olika branscher, vilket inspirerar fler företag i regionen att ta steget mot digitalisering.

Sammantaget innebär dessa utfall att målgruppen på kort sikt får både kunskapslyft och praktiska erfarenheter, vilket stärker deras förmåga att ta sig an AI och digital transformation i sin verksamhet.

Projektet syftar till att skapa en varaktig förändring hos små och medelstora företag (SMF) i Västerbotten genom att stärka deras förmåga att använda AI som en strategisk resurs. De långsiktiga effekterna av projektet uppstår när deltagarna omsätter sina nyvunna kunskaper och färdigheter i praktiken, vilket leder till förändrade arbetssätt, ökad konkurrenskraft och en mer hållbar regional utveckling.

EFFEKTER HOS MÅLGRUPPEN - förändrade beteenden och förmågor

Efter projektet förväntas företag i Västerbotten:

1. Integrera AI i sina dagliga arbetsprocesser: Företagen kommer att ha en ökad förståelse för AI och dess möjligheter, vilket leder till att fler företag utnyttjar AI för att effektivisera produktion, kundhantering och affärsutveckling.
2. Utveckla nya produkter och tjänster med hjälp av AI: Genom att tillämpa AI i affärsutvecklingen kan företag skapa innovativa tjänster, stärka sin marknadsposition och öppna nya affärsmöjligheter, både nationellt och internationellt.
3. Bli mer datadrivna och strategiska: Företagen kommer att använda AI för bättre beslutsfattande, vilket leder till ökad effektivitet, kostnadsbesparingar och mer hållbara affärsmodeller.
4. Fortsätta sin digitala utveckling: De företag som deltagit i projektet kommer att ha en stabil grund för fortsatt kompetensutveckling inom digitalisering och AI, vilket gör att de kan ta till sig framtida teknologiska förändringar.
5. Samverka och dela kunskap: Företagen som deltagit i utbildning och utvecklingssprintar kommer att bidra till en bredare kunskapsspridning i regionen genom nätverk och samarbeten.

EFFEKTER I SAMHÄLLET - bidrag till en hållbar och konkurrenskraftig region

På samhällsnivå förväntas projektet bidra till följande långsiktiga effekter:

1. Ökad konkurrenskraft i Västerbottens näringsliv: Genom att stärka AI-kompetensen hos SMF ökar regionens attraktionskraft för investeringar och innovation, i linje med den regionala utvecklingsstrategins mål om en hållbar och kunskapsdriven ekonomi.
2. Hållbar tillväxt och resurseffektivitet: Företagen kommer att använda AI för att optimera resursförbrukning, vilket leder till minskad miljöpåverkan och mer hållbara affärsmodeller. Detta bidrar till Västerbottens mål om grön omställning och hållbar utveckling.
3. Minskad digital klyfta mellan stad och landsbygd: Genom att inkludera företag i hela Västerbotten, inklusive glesbygdsområden, minskar projektet skillnaderna i digitalisering mellan olika delar av regionen och skapar mer jämlika möjligheter till tillväxt.
4. Ett starkare innovationsklimat: Genom att synliggöra framgångsrika AI-implementeringar och sprida kunskap om AI:s möjligheter skapas en kultur där fler företag vågar satsa på teknologidrivna utveckling.
5. Ökad sysselsättning och nya affärsmöjligheter: Företagens ökade AI-kompetens kan leda till fler arbetstillfällen, nya företagsetableringar och en dynamisk arbetsmarknad där fler har möjlighet att arbeta med digitala lösningar.

Projektet behövs för att bryta den digitala trögheten hos SMF i Västerbotten och skapa förutsättningar för en långsiktig, hållbar och AI-driven utveckling i regionen. Genom att ge företagen rätt verktyg och kunskap för att implementera AI säkerställer projektet att Västerbotten kan möta framtida teknologiska utmaningar och stärka sin position som en ledande innovationsregion.

Målgrupp

Primär målgrupp:

Små och medelstora företag

Projektets hållbarhetsaspekter

Projektägaren RISE har stor expertis och kunskap kring hållbarhet och omställning. RISE har specifikt expertis i området kring Twin Transition vilket innebär att digitalisering och hållbar omställning sker parallellt för att stärka innovation och konkurrenskraft. I projektet kommer vi nyttja experter inom alla områden med inriktningen att stödja näringslivets omställning, hållbar produktion och konsumtion samt att arbeta med jämställdhet och tillgänglighet. Arbetet som helhet tar sikte på de kompetenser som behövs för hållbar produktion och tjänsteutveckling, och där forskningen är entydig: produktion och konsumtion av varor har en avgörande påverkan för att nå 1,5-gradersmålet. Alla företag, oavsett bransch, kommer att behöva adressera frågor kring konsumtion och affärsmodeller för att vi ska ha ett drägligt liv på sikt. Detta accentueras i takt med klimatförändringar.

EUs Green Deal med tillhörande lagförändringar kommer direkt eller indirekt påverka alla företag där principer för cirkulär ekonomi, inte minst livstidsförlängning, spårbarhet och kunskap om användande, blir en förutsättning. Inom alla dessa områden finns experter inom RISE och våra nätverk som kommer att coacha och stötta de deltagande industrierna.

RISE, som projektägande organisation, har också ett uppdrag att verka för just hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka industrins konkurrenskraft och förnyelse samt bidra till en innovativ utveckling. Det är definierat i forskningspropositionen som beslutades av riksdagen i april 2021, och sätter fokus på hållbarhet för hela RISE arbete.

Kostnadsbudget

Kostnadsslag	Totalt
Personal	2 843 520
Schablonkostnader	3 046 458
Summa kostnader	5 889 978
Projektintäkter	
Summa faktiska kostnader	5 889 978
Bidrag annat än pengar	
Offentligt bidrag i annat än pengar	310 022
Summa bidrag i annat än pengar	310 022
Summa totala kostnader	6 200 000

Finansieringsbudget

Finansiär	Totalt
Skellefteå kommun	124 336
Vilhelmina kommun	62 168
Storuman kommun	61 759
Norsjö kommun	61 759
Total offentligt bidrag annat än pengar	310 022
TILLVÄXTVERKET	2 479 978
Umeå kommun	124 000
RISE	186 000
Total offentlig kontantfinansiering	2 789 978
Total offentlig finansiering	3 100 000
Total privat bidrag annat än pengar	0
Total privat kontantfinansiering	0
Total privat finansiering	0

Finansiering	Totalt
Region Västerbotten	3 100 000